

บทที่ 1

บทนำ

ในโลกที่มีการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจ ประเทศต่างๆได้มีการเจรจาเพื่อจัดทำความตกลงการค้าเสรีทวิภาคีเพื่อเอื้อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจซึ่งกันและกัน และประเทศไทยได้จัดทำข้อตกลงการค้าเสรีทวิภาคีกับหลายประเทศ รวมถึงประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งในการทำข้อตกลงการค้าเสรีทวิภาคี เป็นเรื่องที่มีความน่าสนใจควรแก่การศึกษา รวมทั้งมีผลกระทบต่อประเทศคู่สัญญาทั้งในด้านกฎหมาย เศรษฐกิจ สังคม หรือประเทศที่มีความเกี่ยวข้องในด้านเศรษฐกิจ การค้า กับประเทศคู่สัญญา และธุรกิจธนาคารพาณิชย์เป็นธุรกิจที่มีความสำคัญมากต่อเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ และทุกประเทศต่างๆให้ความสำคัญต่อการจัดสรรทรัพยากรการเงินของระบบเศรษฐกิจ ตลอดจนศักยภาพการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจการเงิน ดังนั้นการทำข้อตกลงการค้าเสรีในด้านภาคการเงินตามข้อบทในเรื่องการให้บริการทางการเงิน จึงส่งผลกระทบต่อประเทศคู่สัญญา ซึ่งการเจรจาทำข้อตกลงการค้าเสรีดังกล่าว จึงควรศึกษาในเรื่องการทำข้อตกลงทั้งในรูปแบบของ Positive-List และ Negative-List เพื่อเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยในการทำข้อตกลงเขตการค้าเสรี และทำให้ประเทศไทยสามารถวิเคราะห์รูปแบบของแต่ละข้อตกลงดังกล่าวเพื่อเป็นประโยชน์ต่อประเทศต่อไป

การศึกษาวิจัยข้อบทเรื่องบริการทางการเงินเป็นข้อบทหนึ่งตามข้อตกลงการค้าเสรีมีความสำคัญต่อธุรกิจด้านการเงินของประเทศไทย และธุรกิจธนาคารเป็นธุรกิจด้านการเงินซึ่งมีบทบาทและความสำคัญต่อการจัดสรรทรัพยากรทางเศรษฐกิจ และอยู่ในนิยามของบริการทางการเงินที่อยู่ในบังคับของข้อบทเรื่องบริการทางการเงินดังกล่าว โดยในการวิจัยนี้จะศึกษาถึงเฉพาะอำนาจของประเทศไทยในการกำกับดูแลธุรกิจธนาคารในประเทศไทย ในการเข้าทำข้อตกลงการค้าเสรีกับประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งอาจเป็นไปในรูปแบบข้อตกลงในแบบของ Positive-List และ Negative-List ก็ได้ และการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาเพื่อเตรียมพร้อม หากประเทศไทยจะเข้าทำข้อตกลงการค้าเสรีทวิภาคีกับประเทศต่างๆ รวมทั้งสหรัฐอเมริกา

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ธุรกิจธนาคารพาณิชย์เป็นธุรกิจที่มีความสำคัญและเข้ามามีบทบาทต่อพัฒนาการของเศรษฐกิจรวมทั้งเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจการเงิน และในปัจจุบันประเทศไทยอยู่ในระหว่างการพิจารณาจัดทำข้อตกลงการค้าเสรีกับหลายประเทศรวมทั้งประเทศ

สหรัฐอเมริกา และรูปแบบการทำข้อตกลงจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภาคธุรกิจการเงิน และเมื่อพิจารณาตามคำนิยามของ financial services ในข้อตกลงเขตการค้าเสรี หมายความรวมถึงธุรกิจธนาคารพาณิชย์ด้วย โดยแนวทางการทำข้อตกลงทวิภาคีของสหรัฐอเมริกาส่วนใหญ่จะเป็น Negative-List คือเป็นการเลือกรายการสินค้าและบริการที่ไม่ต้องการเปิดเสรีไว้ ส่วนรายการที่ไม่ได้เลือกไว้จะเปิดเสรีทั้งหมด ซึ่งต่างจากการทำข้อตกลงแบบ Positive-List ซึ่งคือลักษณะการทำข้อตกลงการค้าเสรีแบบเลือกรายการสินค้าและบริการที่ต้องการเปิดเสรีไว้ ส่วนรายการที่ไม่ได้เลือกไว้จะไม่มีเปิดเสรี โดยจากผลการศึกษานั้นอาจจะส่งผลกระทบต่อแนวทางของประเทศไทยในการเขียนข้อสงวน (Non-Conforming Measures) ซึ่งเป็นลักษณะของการเขียนข้อสงวนที่ประเทศไทยยังไม่พร้อมปฏิบัติตามข้อตกลงการค้าเสรี ภายใต้ระบบ Negative-List และผลการศึกษาอาจจะส่งผลในด้านการพิจารณานโยบายตลอดจนการปรับตัวในการเข้าทำข้อตกลงการค้าเสรีต่อภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคอุตสาหกรรม รวมทั้งผู้บริโภคในประเทศไทยเพื่อให้มีความพร้อมในกรณีที่ประเทศไทยลงนามในข้อตกลงการค้าเสรีแบบ Negative-List กับประเทศต่างๆ รวมทั้งประเทศสหรัฐอเมริกา ในการวิจัยวิทยานิพนธ์นี้ จะนำข้อตกลงการค้าเสรีทวิภาคีระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกา กับประเทศชิลีและข้อตกลงการค้าเสรีทวิภาคีระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับสิงคโปร์มาศึกษาเป็นกรณีตัวอย่าง เนื่องจากข้อตกลงมีลักษณะเป็น Negative-List เนื่องจากอำนาจการเจรจาต่อรองและเข้าทำข้อตกลงการค้าเสรีน้อย รวมทั้งเป็นประเทศขนาดเล็ก และประเทศกำลังพัฒนาเช่นเดียวกับประเทศไทย จึงนำมาศึกษาหลักการตามข้อตกลงการค้าเสรี และนำมาวิเคราะห์หลักการตามข้อตกลงดังกล่าวทั้งในรูปแบบของ Positive-List และ Negative-List รวมทั้งวิเคราะห์ปัญหาในการเขียนข้อสงวน (Non-Conforming Measures) ตามข้อตกลงการค้าเสรีดังกล่าวในการทำข้อตกลงในรูปแบบ Negative-List

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อให้ทราบถึงลักษณะของข้อบทเรื่องบริการทางการเงินภายใต้ข้อตกลงการค้าเสรีทวิภาคีระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศชิลี และข้อตกลงการค้าเสรีทวิภาคีระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับสิงคโปร์ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยในการพิจารณาข้อตกลง (FTA) ที่มีลักษณะเป็น Negative-List
2. เพื่อวิเคราะห์แนวทางการจัดทำข้อตกลงการค้าเสรีของประเทศไทยในแบบ Negative-List เพื่อวิเคราะห์ให้ทราบถึงมาตรการที่ประเทศไทยควรขอสงวนไว้ (Non-Conforming

Measures) และมาตรการเกี่ยวกับการรักษาเสถียรภาพทางการเงินที่ประเทศไทยควรขอสงวนไว้ในการเข้าทำข้อตกลงการค้าเสรี

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาในเรื่องอำนาจการกำกับดูแลธุรกิจธนาคารพาณิชย์ของประเทศไทย ในการเข้าทำข้อตกลงการค้าเสรีภายใต้ข้อบทเรื่องบริการทางการเงินกับประเทศสหรัฐอเมริกา โดยศึกษาแบบอย่างจากข้อตกลงเขตการค้าเสรีทวีภาคี ระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศชิลีและ ข้อตกลงระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศสิงคโปร์

1.4 วิธีการศึกษาวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้านี้ได้ใช้วิธีศึกษาแบบวิจัยเอกสารโดยการศึกษาวิเคราะห์จากหนังสือ บทความ งานเขียนทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง สิ่งตีพิมพ์ต่างๆ ตลอดจนฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์

1.5 สมมติฐานของการวิจัย

หากประเทศไทยทำข้อตกลงการค้าเสรีในเรื่องข้อบทบริการทางการเงินกับประเทศสหรัฐอเมริกา ในแบบ Negative-List จะทำให้ประเทศไทยมีความยากในการระบุดังกล่าว (Non-Conforming Measures) ให้ครบถ้วน

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้เข้าใจหลักเกณฑ์ข้อบทเรื่องบริการทางการเงินตามข้อตกลงการค้าเสรีทวีภาคีประเทศสหรัฐอเมริกากับประเทศชิลี และ ข้อตกลงระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกา กับประเทศสิงคโปร์ และนำมาเป็นแบบอย่างเพื่อวิเคราะห์ลักษณะกฎหมายและระบบการกำกับดูแลธุรกิจธนาคารพาณิชย์โดยวิเคราะห์ในรูปแบบ Negative-List

2. เพื่อให้เข้าใจและสามารถแก้ไขและพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวกับธุรกิจธนาคารพาณิชย์ ในแบบ Negative-List เพื่อเตรียมความพร้อมและเป็นประโยชน์ในการเข้าทำข้อตกลงการค้าเสรีต่อไป
3. เพื่อวิเคราะห์แนวทางการจัดทำข้อตกลงการค้าเสรีของประเทศไทยในแบบ Negative-List เพื่อวิเคราะห์สำหรับมาตรการที่ประเทศไทยขอสงวนไว้ (Non-Conforming Measures)